

* Fiche 6 : Dossier documentaire

Les textes documentaires (informatifs, explicatifs...)

Remarques proposées par Mary Sanchiz

Documents supports

- Album : *Llop meu*, CRDP Montpellier-Grandir, 2009.
- CD audio (texte, comptines, jeux, contes, fables...), cf. fiche 2.

La mauvaise réputation du loup et les problèmes posés par le repeuplement

Citation extraite d'un article de presse :

« Els llops arribaran al País Valencià », *El Temps*, 8 d'agost del 2006

El naturalista Martí Bada descriu el caràcter del llop i l'ós bru i la seva llegendària agressivitat. Afirma que «hem domesticat el paisatge» i explica com aquests animals poden influir positivament sobre un ecosistema i sobre l'economia de l'indret. [...]

Semblava normal que els llops arribessin pel sistema Ibèric o per la cornisa Cantàbrica i els Pirineus, però han arribat dels Abruzzos italians. La primera cita moderna del llop a Catalunya és al Conflent, a la vall de Noedes, molt prop de Prada. Allà es va trobar femta d'una femella adulta ja fa uns quinze anys, aproximadament. Les altres cites són al Cadí i, segons les anàlisis del seu DNA, procedeixen dels llops dels Abruzzos. [...] Ara s'ha estès. N'hi ha segur a Alinyà, a la serra de Busa (Solsonès) i també se n'ha documentat un altre més al sud. [...]

Lamentablement, i de manera exagerada, se li atribueix un comportament agressiu que és més cultural i precientífic que altra cosa: el Manelic de Terra Baixa (1), la Caputxeta vermella...

Cet article pose le problème, bien d'actualité, du repeuplement (naturel et non par importation humaine d'animaux) de nos montagnes et forêts par des loups, et, plus généralement par des bêtes sauvages qu'une chasse à outrance avait éradiquées. Le thème du développement durable peut être évoqué.

(1) *Terra Baixa* est une oeuvre théâtrale majeure d'Àngel Guimerà. Dans une lettre à l'actrice María Guerrero il en donne un résumé : «Es podria dir Terra baixa: *Tierra baja*... M'explicaré. En el primer acte Manelic (diminutiu de Manel), que és un noi innocent, tot candor i experiència, deixa el seu ramat a les cimes del Pirineu d'on mai no ha sortit, i ve a casar-se a la plana, a la Terra baixa, on només troba falsedat, malícia... La dona resulta que ha estat durant molts anys i segueix sent l'estimada de l'amo de la granja...» anomenat Sebastià.

Au cours de l'acte II, Manelic comprend qu'il a été trompé et veut repartir vers les hautes terres, mais Marta qui est finalement amoureuse de lui décide de le suivre. Sebastià s'interpose, d'abord en le dénonçant à la police, puis en enfermant Marta sous le moulin. A l'acte III, le couple réussit à s'enfuir, Manelic tue Sebastià en combat singulier. Manelic dit alors : «He matat al llop» et s'enfuit avec Marta vers les hautes et pures terres.

La présence du loup dans le folklore

Dans l'article précédent, la mention du loup dans quelques contes permet d'élargir la réflexion didactique vers les textes en réseau (contes, fables, comptines) et les fêtes traditionnelles (fête de l'ours).

Una rondalla:

Passagem dins del bosc

Pas-se-gem dins del bosc A-bans que vin-gui el llop Perquè quan vin-drà
Se nos men-jarà
Però com que no hi és nos pot pas men-jar

Text de la rondalla:

Passagem dins del bosc,
Abans que vingui el llop,
Perquè quan vindrà
Se nos menjarà.
Però com que no hi és
Nos pot pas menjar.

Llop on ets? Llop ho sents? Llop què fas?
-Me posi els mitjons...etc

Passagem dins del bosc,
Abans que vingui el llop,
Perquè quan vindrà
Se nos menjarà.
Però com que no hi és
Nos pot pas menjar.

Llop on ets? Llop ho sents? Llop què fas?
-Arribi... arribi!
-Fugim, fugim...

Promenons-nous dans les bois
pendant que le loup n'y est pas
si le loup y était
il nous mangerait
mais comme il n'y est pas
il n nous mangera pas

Loup y es-tu ? Entends-tu ? Que fais-tu ?
- Je mets mes chaussettes...etc

Promenons nous dans les bois
pendant que le loup n'y est pas
Si le loup y était
il nous mangerait
mais comme il n'y est pas
il n nous mangera pas

Loup y es-tu ? Entends-tu ? Que fais-tu ?
- Me voilà.... me voilà !
- Fuyons, fuyons...

La vulgarisation scientifique

Citation extraite de <http://www.slideshare.net/mredon6/el-llop-gris>

El llop gris

«El llop gris acostuma a viure en manades. [...]

El nucli de la manada de llops és la parella reproductora. [...] Tenen de 2 a 6 cadells que naixen cecs. Arriben a viure entre 4 i 6 anys encara que en captivitat fins a 12.

Les postures del cos són part important del llenguatge que crea i reforça la jerarquia de la manada.

Tot i que és depredador el llop és un animal important dels ecosistemes als quals pertany. Els llops són animals molt adaptables, ja que poden viure a boscos, muntanyes, tundres, taigans i praderies. Poden viure a Europa, Nord-Amèrica i Àsia. Els llops d' Europa són marrons o grisos i els d' Alaska blancs. Hi ha unes 500 espècies de llops repartides arreu del món. Utilitzen roques, coves i caus com a refugi»

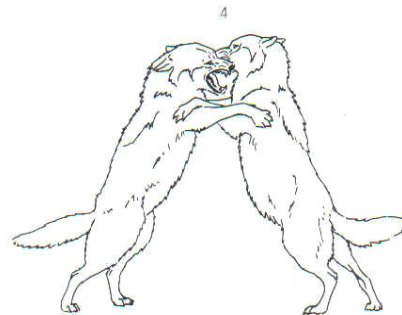
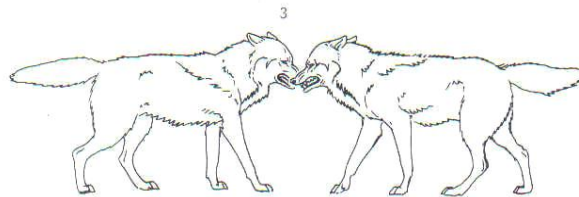
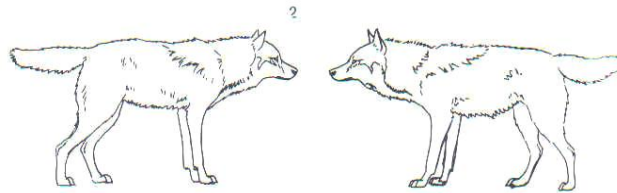
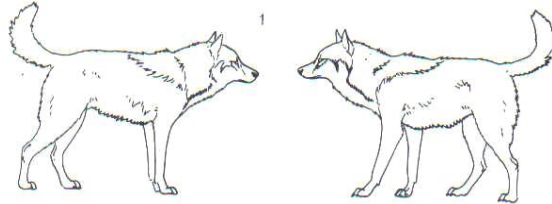
La Fauna :

Un combat de llops :

El llop vençut s'estira a terra i ofereix la gorja, però el guanyador no el mossega.

A l'edat mitjana, els cavallers podien, de la mateixa manera, deixar la vida salva al cavaller vençut que demanava gràcia.

Molts homes d'avui podrien inspirar-se d'aquesta manera de respectar el vençut...



Recerques :

<http://web.jet.es/simonmarti/texto.html>
<http://www.animales-en-extincion.com/lobo-gris.html>
[http:// blocs.xtec.cat /ceipflix56/2008/02/08/162/](http://blocs.xtec.cat/ceipflix56/2008/02/08/162/)
http://www.wwf.org.mx/wwfmex/esp_lobom2.php
<http://poraquisindudar.blogspot.com/2007/06/el-lobo-gris-en-peligro-de-extincin.html>
<http://www.enn.com/net.html?id=1803>
<http://especiesenpeligrodeextinsion.blogspot.com/2007/10/lobo-gris.html>